

5. Podczas nieobecności głównego księgowego (delegacja, urlop, choroba) wszystkie jego uprawnienia i obowiązki przechodzą na jego zastępcę, co powinno być podane do ogólnej wiadomości przez kierownika przedsiębiorstwa lub zakładu.

6. Główny księgowy podlega bezpośrednio kierownikowi przedsiębiorstwa lub zakładu; w sprawach dotyczących rachunkowości oraz sprawozdawczości główny księgowy podlega głównemu księgowemu jednostki nadrzędnej.

II. Przepisy szczegółowe.

A. OBOWIĄZKI GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO.

1. Do obowiązków głównego księgowego należy:

a) zorganizowanie i prowadzenie księgowości i sprawozdawczości finansowej, zorganizowanie prawidłowego obiegu dokumentów oraz przestrzeganie ustalonych zasad i wzorów dokumentacji księgowej;

b) prawidłowe ewidencjonowanie środków majątkowych, stojących w dyspozycji przedsiębiorstwa lub zakładu;

c) bieżące i prawidłowe księgowanie wszelkich operacji gospodarczych przedsiębiorstwa lub zakładu oraz terminowe sporządzanie kalkulacji kosztów własnych wyrobów i świadczonych usług;

d) prawidłowe i terminowe obliczanie i odprowadzanie podatków i opłat państwowych i samorządowych oraz innych wpłat z tytułów publiczno-prawnych;

e) inwentaryzacja środków majątkowych w terminach ustalonych obowiązującymi przepisami oraz przy zmianach na stanowiskach osób materialnie odpowiedzialnych;

f) terminowe i prawidłowe zestawianie i analiza bilansów i sprawozdań księgowości oraz przesyłanie ich w terminach ustalonych do jednostki nadrzędnej;

g) organizacja, kierownictwo i kontrola wszystkich zagadnień rachunkowości i sprawozdawczości w podporządkowanych przedsiębiorstwach i zakładach pracy;

h) instruktaż i szkolenie personelu rachunkowości własnego przedsiębiorstwa lub zakładu oraz przedsiębiorstw i zakładów podległych;

i) należyte przechowywanie ksiąg i dokumentów i zabezpieczenie ich przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zgubieniem.

2. Główny księgowy przedsiębiorstwa lub zakładu winien zapewnić:

a) ścisłą kontrolę gospodarki materiałami i wyrobami oraz prawidłowość sporządzanych protokółów, dotyczących spisania wartości materiałów i wyrobów na skutek stwierdzonych uszkodzeń, tłuczki, manka itp. lub zapisywania stanów stwierdzonych nadwyżek;

b) kontrolę prawidłowego rozchodzenia funduszu płac przez przestrzeganie ustalonych etatów oraz innych wydatków, ustalonych w zatwierdzonych planach finansowych względnie w budżetach administracyjnych;

c) kontrolę przestrzegania dyscypliny finansowej;

d) kontrolę terminowego ściągania należności od dłużników i terminowego regulowania zobowiązań w stosunku do wierzycieli.

3. Główny księgowy winien przedsięwziąć środki celem zapobieżenia kradzieżom, sprzeniewierzeniom i sprzeczności z przepisami wydatkowania środków pieniężnych oraz dóbr materialnych i innym nadużyciom pracowników jednostek podległych.

4. Główny księgowy nie może pełnić w przedsiębiorstwie lub zakładzie dodatkowych obowiązków, z którymi związane jest wykonywanie dyspozycji w zakresie środków pieniężnych i dóbr materialnych.

B. UPRAWNIENIA GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO.

1. Wszyscy pracownicy, zatrudnieni w komórkach rachunkowości i sprawozdawczości finansowej w przedsiębiorstwach i zakładach pracy, podlegają głównemu księgowemu i nie mogą być zatrudnieni przy pracach, nie związanych z rachunkowością i sprawozdawczością.

2. Główny księgowy ustali obowiązki służbowe podporządkowanych sobie pracowników rachunkowości i wyda dla nich pisemne instrukcje, w których ustali obowiązki i odpowiedzialność każdego pracownika.

3. Zarządzenia głównego księgowego jednostki nadrzędnej, regulujące zagadnienie rachunkowości i sprawozdawczości, mają moc obowiązującą dla wszystkich podległych przedsiębiorstw i zakładów zarówno dla rachunkowości jak i dla innych działów (technicznych, administracyjnych i innych).

Zarządzenia głównego księgowego, dotyczące prawidłowego i terminowego udokumentowania operacji i dostarczenia rachunkowości żądanych dokumentów i informacji, mają moc obowiązującą dla wszystkich pracowników danego przedsiębiorstwa lub zakładu.

Wszystkie komórki organizacyjne przedsiębiorstwa lub zakładu obowiązane są w ustalonych terminach przesy-

łać głównemu księgowemu wszystkie niezbędne dla rachunkowości i kontroli dokumenty, rozporządzenia, okólniki, jak również wszelkiego rodzaju umowy, kosztorysy, normatywy i inne materiały.

Osoby, nie wykonujące zarządzeń głównego księgowego w tym zakresie, powinny być pociągnięte do odpowiedzialności przez kierownika przedsiębiorstwa lub zakładu.

4. Bilanse i sprawozdania finansowe przedsiębiorstw i zakładów podpisują: ich kierownik i główny księgowy.

Wszystkie dokumenty obrotu pieniężnego i materiałowo-towarowego oraz dokumenty o charakterze rozliczeniowym i kredytowym, stanowiące podstawę do otrzymania lub wydania środków pieniężnych i dóbr materiałowo-towarowych, winny być podpisane przez kierownika i głównego księgowego przedsiębiorstwa i zakładu pracy lub osoby przez nich do tego upoważnione.

Wyżej wymienione dokumenty bez podpisu głównego księgowego lub osoby przez niego upoważnionej są nieważne i nie mogą być przyjmowane do wykonania.

5. Główny księgowy obowiązany jest z zastrzeżeniem, wynikającym z pkt. 6, odmówić zatwierdzenia i przyjęcia do wykonania dokumentów, dotyczących operacji sprzecznych z obowiązującymi przepisami oraz naruszających ustalony tryb przyjmowania, przechodzenia, przechowywania i rozchodzenia środków majątkowych, jak na przykład:

a) bezprawne wydanie urządzeń, inwentarza, materiałów i towarów;

b) rozchodzenie środków pieniężnych na utrzymanie aparatu administracyjnego przekraczające etaty, stawki urzędowe i fundusze płac, dodatkowe wypłaty robotnikom i pracownikom za prace wchodzące w zakres ich obowiązków służbowych;

c) bezprawne premiowanie, nagrody, zapomogi — zarówno w gotówce jak i w naturze;

d) bezprawne wydatkowanie środków nie przewidzianych w planie przemysłowo-handlowo-finansowym lub przekraczających budżety administracyjne;

e) wydatkowanie środków pieniężnych nie według przeznaczenia, dla którego zostały podjęte z banku.

6. W wypadku otrzymania polecenia sprzecznego z obowiązującymi ustawami i zarządzeniami władz zwierzchnich lub ustalonymi zasadami księgowania, główny księgowy zobowiązany jest przed wykonaniem polecenia zwrócić na to uwagę kierownikowi, który wydał polecenie. W razie pisemnego potwierdzenia przez kierownika wydanego uprzednio polecenia, główny księgowy wykonuje je i niezwłocznie zawiadamia o tym kierownika jednostki nadrzędnej.

Jednostka nadrzędna, po otrzymaniu zawiadomienia od głównego księgowego o przekroczeniu obowiązujących przepisów, obowiązana jest w ciągu 7 dni rozpatrzyć to zawiadomienie i przedsięwziąć środki, zgodnie z obowiązującymi przepisami i trybem postępowania oraz zawiadomić głównego księgowego o decyzji.

Główny księgowy, który nie zawiadomił kierownika jednostki nadrzędnej o bezprawnych zarządzeniach swego kierownika, ponosi odpowiedzialność za ich wykonanie na równi z kierownikiem, który wydał bezprawne zarządzenie.

Kierownicy i główni księgowi nadrzędnych jednostek organizacyjnych, którzy nie poczynili odpowiednich kroków w wypadku otrzymania zawiadomienia o bezprawnych zarządzeniach podległych im osób, ponoszą odpowiedzialność na równi z kierownikiem jednostki, który wydał bezprawne zarządzenie.

7. Główny księgowy przedsiębiorstwa lub zakładu pracy jest premiowany w ustalonym trybie przez kierownika jednostki nadrzędnej.

III. Przepisy końcowe.

1. Upoważnia się Przewodniczącego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów do dokonania zmiany systemu premii dla głównych i starszych księgowych w związku ze zwiększonym zakresem ich obowiązków.

2. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów.

3. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia w Monitorze Polskim.

PREZES RADY MINISTRÓW

Józef Cyrankiewicz

281.

ZARZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO z dnia 29 grudnia 1949 r.

w sprawie udzielania zamówień Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” i Centrali Spółdzielni Spółzyców „Społem”.

Na podstawie § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług

na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 73) zarządza się w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, co następuje:

§ 1. Centralę Rolniczą Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” i Centralę Spółdzielni Spożywców „Społem” pod względem udzielania im zamówień w zakresie ich statutowego przedmiotu działalności należy traktować na równi z przedsiębiorstwami, wymienionymi w § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 73) w sposób, określony w § 13 ust. 2 tego rozporządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER HANDLU WEWNĘTRZNEGO T. Dietrich
PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w/z E. Szyr

282.

ZARZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO z dnia 7 stycznia 1950 r.

o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: „Biuro Projektów Inwestycyjnych Handlu Wewnętrznego”.

Na podstawie art. 1 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42) zarządza się w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Skarbu, co następuje:

§ 1. Tworzy się przedsiębiorstwo państwowe, prowadzone w ramach narodowych planów gospodarczych, według zasad rozrachunku gospodarczego pod nazwą: „Biuro Projektów Inwestycyjnych Handlu Wewnętrznego — przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione”, zwane dalej „przedsiębiorstwem”.

§ 2. Przedsiębiorstwo ma siedzibę w Warszawie.

§ 3. Przedmiotem działania przedsiębiorstwa jest sporządzanie dokumentacji dla inwestycji, dokonywanych przez inwestorów działających w dziedzinie handlu wewnętrznego, oraz prowadzenie studiów wstępnych, zmierzających do ulepszenia i unowocześnienia metod technicznych w dziedzinie projektowania.

§ 4. Nadzór państwowy nad działalnością przedsiębiorstwa sprawuje Minister Handlu Wewnętrznego.

§ 5. Przy przedsiębiorstwie powołana będzie Rada Nadzoru Społecznego, której zakres działania, sposób powoływania i odwoływania jej członków, organizację i sposób wykonywania powierzonych czynności określi rozporządzenie Rady Ministrów, wydane na podstawie art. 10 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42).

§ 6. Organem zarządzającym przedsiębiorstwem jest Dyrekcja, powoływana i zwalniana przez Ministra Handlu Wewnętrznego, składająca się z dyrektora naczelnego, reprezentującego Dyrekcję samodzielnie oraz z podległego dyrektorowi naczelnemu dyrektora technicznego.

§ 7. Do ważności zobowiązań, zaciąganych przez przedsiębiorstwo, wymagane jest współdziałanie, zgodnie z przepisami, przewidzianymi w statucie:

- 1) dwóch członków Dyrekcji łącznie, albo
- 2) jednego członka Dyrekcji łącznie z pełnomocnikiem handlowym w granicach jego pełnomocnictwa, albo
- 3) dwóch pełnomocników handlowych łącznie w granicach ich pełnomocnictw.

§ 8. 1. Przekazaniu na rzecz przedsiębiorstwa ulega majątek Skarbu Państwa oznaczony przez Ministra Handlu Wewnętrznego.

2. Minister Handlu Wewnętrznego zarządzi protokółarne przekazanie przedsiębiorstwu majątku nieruchomości w zarząd i użytkowanie, a ruchomego na własność.

§ 9. Szczegółowe zasady organizacji i zakres działania przedsiębiorstwa ustali statut, nadany przez Ministra Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Skarbu, ogłoszony w Monitorze Polskim.

§ 10. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim z mocą obowiązującą od dnia 15 listopada 1949 r.

MINISTER HANDLU WEWNĘTRZNEGO T. Dietrich
PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w/z E. Szyr
MINISTER SKARBU K. Dąbrowski

283.

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 22 lutego 1950 r.

o uzupełnieniu wykazu wyodrębnionych przedsiębiorstw państwowych nadzorowanych przez „Centralny Zarząd Przedsiębiorstw Robót Komunikacyjnych”.

Na podstawie art. 1 i 2 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42) zarządza się w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Skarbu, co następuje:

§ 1. W wykazie wyodrębnionych przedsiębiorstw państwowych, nadzorowanych przez „Centralny Zarząd Przedsiębiorstw Robót Komunikacyjnych”, stanowiącym załącznik do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 17 lutego 1949 r. o utworzeniu „Centralnego Zarządu Przedsiębiorstw Robót Komunikacyjnych” (Monitor Polski Nr A-12, poz. 141) wprowadza się nowy pkt f) o brzmieniu:

„f) Państwowe Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych Nr 6 — Zakłady Naprawczo-Wytwórcze”.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER KOMUNIKACJI J. Rabanowski
PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w/z E. Szyr
MINISTER SKARBU K. Dąbrowski

284.

ZARZĄDZENIE MINISTRA GÓRNICICTWA I ENERGETYKI

z dnia 9 lutego 1950 r.

o upoważnieniu Przedsiębiorstwa Robót Elektrycznych „Elektromontaż” do udzielania zamówień osobom niewymienionym w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 18 listopada 1948 r. o dostawach, robotach i usługach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 494) oraz § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. o dostawach, robotach i usługach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 73) zarządza się, co następuje:

§ 1. Upoważnia się przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą: Przedsiębiorstwo Robót Elektrycznych „Elektromontaż” w Warszawie do udzielania zamówień osobom, niewymienionym w § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 73) bez potrzeby uzyskania odmowy przyjęcia zamówienia przez osoby, wymienione w § 8 tegoż rozporządzenia, w okresie do 31 grudnia 1950 r. w zakresie robót i usług projektodawstwa inwestycyjnego do wysokości 3.000.000 zł.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER GÓRNICICTWA I ENERGETYKI R. Niezpolek

285.

ZARZĄDZENIE MINISTRA HANDLU ZAGRANICZNEGO

z dnia 14 stycznia 1950 r.

w sprawie nadania statutu przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą: „Polcargo” — Rzeczoznawstwo i Kontrola Ładunków.

Na podstawie art. 3 ust. 1 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42) i w związku z § 9 zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13 stycznia 1949 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: „Polcargo” — Rzeczoznawstwo i Kontrola Ładunków (Monitor Polski Nr A-7, poz. 73) — zarządza się w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Skarbu, co następuje:

§ 1. Przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą: „Polcargo” — Rzeczoznawstwo i Kontrola Ładunków — Państwowe Wyodrębnione, utworzoneму zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13 stycznia 1949 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: „Polcargo” — Rzeczoznawstwo i Kontrola Ładunków (Monitor Polski Nr A-7, poz. 73) — nadaje się statut, stanowiący załącznik niniejszego zarządzenia.